

Kommissorium til analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland

Baggrund for analysen

Som en del af takstaftalen 2023-24 har KD-Net bedt DASSOS igangsætte et analysearbejde med følgende indhold: [...] *at kommuner og region i fællesskab udarbejder et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde, herunder udviklingen i tillægstakster/ takstniveauer samt andre forhold, der har betydning for udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde, fx udviklingen i antallet af borgere med behov for støtte.*

Opdraget fra KD-net lyder således, at DASSOS skal udarbejde et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde med fokus på identifikation af de primære udgiftsdrivere på børne – og unge-området samt voksenområdet. Dette overblik suppleres med anbefalinger ift., hvilke muligheder kommunerne realistisk set har for at nedbringe udgifterne.

Nedenfor er en beskrivelse af, hvordan analysen tænkes gennemført. Arbejdet udføres af en fælles kommunal og regional arbejdsgruppe.

Trin 1: Afdækning af eksisterende viden

Der vurderes ikke at være behov for at igangsætte selvstændige analyser af, hvad der driver udgiftsudviklingen, da der allerede er udarbejdet analyser, som er helt eller delvist afsluttede, og som giver et billede af, hvad der driver udgifterne på det specialiserede socialområde. Til arbejdet foreslås fx benyttet Komponentens generelle analyse af de særligt dyre enkeltsager på voksenområdet, som kommer med bud på, hvad der er udgiftsdrivere. Desuden bør afrapporteringen fra ekspertudvalget og VIVE's rapport "Kapacitet og efterspørgsel på botilbudsområdet" (nov. 2022) inddrages.

På baggrund af materialet kan der udarbejdes et overblik, der beskriver udviklingen i udgiftsstigningerne.

Ansvarlig:

Den fælles kommunale og regionale arbejdsgruppe.

Trin 2: Kvalitativ analyse

Den eksisterende viden suppleres med en kvalitativ analyse, hvor der interviewes midtjyske botilbudsledere ift. deres konkrete erfaringer. Der inddrages 3-4 kommunale botilbud og 1-2 regionale botilbud. Dette suppleres med interviews af repræsentanter fra myndighedsområdet.

Relevante spørgsmål:

- Udviklingen i sammensætningen af beboere. Kan man genkende det generelle billede af, at borgerne får

flere og mere komplekse udfordringer?

- Hvordan fastsættes borgerens konkrete behov for støtte? Er det en myndighedsbeslutning?
- Botilbuddenes dialog med tilsynene og tilsynenes betydning for tilrettelæggelsen af tilbuddene, jf. problemstillingen med mange og konfliktende tilsyn. Hvad kommer det til at betyde for mængden af indsatser?
- Personaleflowet i tilbuddene, og hvordan muligheden for at tiltrække tilstrækkeligt kvalificeret personale er, da disse faktorer har betydning for både pris og kvalitet.
- Borgerflow – passer målgruppen stadig? Hvad er frekvensen ift. udskiftning af borgere? Hvordan med fraflytning – er der borgere, der fagligt set burde være et andet sted, men som det ikke er muligt at flytte?
- De fysiske rammer – er de tidssvarende? Hvis ikke – hvad har det af betydning?
- Andet?

Ansvarlig:

Det foreslås at indkøbe en ekstern konsulent, da det er en tidskrævende opgave, som også gerne skal løses komprimeret (dvs. over nogle uger).

Trin 2a: Verificer kvalitativ analyse med dataanalyse

Kan pointerne fra de kvalitative interviews bekræftes af de overordnede data. Fx hvis tilsynet har været på besøg mange gange med deraf følgende påbud, kan der så belyses en sammenhæng til udgiftsstigningen?

I denne analyse kunne man også krydse det med takstudviklingen på tilbuddet over de sidste 3-4 år. Altså giver udfordringerne fundet i den kvalitative analyse sig udtryk i højere takster?

Ansvarlig:

En mulig løsning kunne være en kombination af kommunale konsulenter, som kan håndtere opgave med dataanalyse, og en ekstern konsulentbistand til den kvalitative analyse.

Trin 3: anbefalinger fra Midtjylland

Der fremlægges på baggrund af ovenstående analyser forslag til, hvordan kommunerne kan gribe opgaven an fremadrettet med henblik på at nedbringe udgifterne på det specialiserede socialområdet. Der er ingen simple løsninger på udfordringerne. Ambitionen er at belyse, hvilke muligheder kommunerne realistisk set har.

Ansvarlig:

Den fælles kommunale og regionale arbejdsgruppe.

Opmærksomhedspunkter som skal indgå i analysen

Følgende aspekter skal tages i betragtning i arbejdet med analysen:

- Takstudviklingen og udviklingen i tillægstaksterne skal inddrages i arbejdet, jf. KKR's/KD-Nets bestilling, som det fremgår af takstaftalen 2023-24
- Problemet med konfliktende tilsyn Der er forskellige tilsyn, som kommer med modstridende krav. Der er brug for ét samlet tilsynskoncept. Konfliktende tilsyn er en udgiftsdriver
- Brugen af private tilbud er en udgiftsdriver
- Fysiske rammer er et parameter der skal kigges på ift., hvad der er udgiftsdrivere

Den fælles kommunale og regionale arbejdsgruppe:

Navn	Funktion	Mail	Kommune
Maria Eeg Smidt (formand arbejdsgruppen)	Teamleder Fælleskommunalt sekretariat	mesm@viborg.dk	Fælleskommunal
Morten Eriksen	Kontorchef	Morten.Eriksen@social.rm.dk	Regionen
Lars Bundgaard Leen	Sektionsleder for myndighed	LarsBundgaard.Leen@silkeborg.dk	Silkeborg
Kasper Hedegaard Vincents	Økonomisk konsulent	kahev@aarhus.dk	Aarhus
Anders Dahlwad Kristensen	Leder af økonomifunktionen	adak@horsens.dk	Horsens
Jan Kjeldmann	Økonomichef	jan.kjeldmann@randers.dk	Randers
Christian Brincker Nordbek	Chefkonsulent KKR Midtjylland	chbn@kl.dk	KKR
Thorbjørn Aagaard	Konsulent Fælleskommunalt sekretariat	ern@viborg.dk	Fælleskommunal

Arbejdsgruppen trækker viden fra blandt andet tilbudsområdet ind ad hoc, så øvrig relevant indsigt inddrages i analysearbejdet.

Finansiering

Der afsættes midler under KD-Net til ekstern konsulentbistand.

Tidsplan

Arbejdsgruppen afleverer sin analyse medio december 2023.

Analysen præsenteres på januar/februar 2024 DASSOS-mødet og sendes efterfølgende til KD-Net og KKR.

/Christian Brincker Nordbek og Thorbjørn Aagaard Nielsen – opdateret 17. april 2023